
256

Besluit van 31 augustus 2026 tot wijziging van het Besluit diergezondheid in verband met de tarieven van de diergezondheidsheffing voor 2027 [KetenID W GK028954]

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur van 6 juli 2026, nr. WJZ / 107183329;

Gelet op artikel 9.25, eerste lid, van de Wet dieren;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 15 juli 2026, nr. W11.26.00216/IV);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur van 24 augustus 2026, nr. WJZ / 107563602;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

A

Artikel 5.6 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel a wordt «€ 0,754455» vervangen door «€ 1,724374».

b. In onderdeel b wordt «€ 0,067361» vervangen door «€ 0,159972».

2. Het tweede lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel a wordt «€ 0,203214» vervangen door «€ 0,482598».

b. In onderdeel b wordt «€ 0,986291» vervangen door «€ 2,254138».

3. Het derde lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel a wordt «€ 0,018404» vervangen door «€ 0,043710».

b. In onderdeel b wordt «€ 0,007947» vervangen door «€ 0,018871».

B

Artikel 5.7 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt «€ 1,030925» vervangen door «€ 2,356293».
- b. In onderdeel b wordt «€ 0,112193» vervangen door «€ 0,263950».
- c. In onderdeel c wordt «€ 0,034027» vervangen door «€ 0,080802».

2. Het tweede lid wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt «€ 1,430447» vervangen door «€ 3,269254».
- b. In onderdeel b wordt «€ 0,194406» vervangen door «€ 0,492907».

3. Het derde lid wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt «€ 0,561462» vervangen door «€ 1,333378».
 - b. In onderdeel b wordt «€ 0,291961» vervangen door «€ 0,693356».
 - c. In onderdeel c wordt «€ 0,182475» vervangen door «€ 0,433348».
 - d. In onderdeel d wordt «€ 0,118802» vervangen door «€ 0,282137».
4. In het vijfde lid wordt «€ 0,023217» vervangen door «€ 0,055135».

C

Artikel 5.8, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

- 1. In onderdeel a wordt «€ 0,073748» vervangen door «€ 0,175137».
- 2. In onderdeel b wordt «€ 0,136832» vervangen door «€ 0,324956».

D

In artikel 5.9, eerste lid, wordt «€ 0,020061» vervangen door «€ 0,047642».

E

Artikel 5.10 wordt als volgt gewijzigd:

- 1. In het eerste lid wordt «€ 5,075» vervangen door «€ 5,051».
- 2. In het tweede lid wordt «€ 0,607» vervangen door «€ 0,666».

F

Artikel 5.11 wordt als volgt gewijzigd:

- 1. In het eerste lid wordt «€ 1,231» vervangen door «€ 1,475».
- 2. In het tweede lid wordt «€ 1,918» vervangen door «€ 1,883».

Artikel 5.12 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel a wordt «€ 0,221» vervangen door «€ 0,218».

b. In onderdeel b wordt «€ 0,111» vervangen door «€ 0,109».

c. In onderdeel c wordt «€ 0,077» vervangen door «€ 0,076».

2. Het tweede wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel a wordt «€ 0,221» vervangen door «€ 0,218».

b. In onderdelen b en c wordt «€ 0,111» vervangen door «€ 0,109».

c. In onderdeel d wordt «€ 0,077» vervangen door «€ 0,076».

3. In het derde en vierde lid wordt «€ 0,111» vervangen door «€ 0,109».

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2027.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 31 augustus 2026

Willem-Alexander

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens

Uitgegeven de *tiende* september 2026

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

NOTA VAN TOELICHTING

1. Inleiding

Dit besluit wijzigt het Besluit diergezondheid. Het Besluit diergezondheid bevat voorschriften over onder meer de diergezondheidsheffing. Via de diergezondheidsheffing dragen houders van productiedieren en andere ondernemers in de dierlijke productieketen bij aan de kosten van preventie en bestrijding van dierziekten, die uit het Diergezondheidsfonds worden betaald. De heffing voor het houden van dieren wordt geheven over het aantal dieren van een diersoort of diercategorie dat in een kalenderjaar wordt gehouden of uit de stal is afgevoerd. Uitzondering hierop is pluimvee, waar voor de meeste categorieën wordt geheven per koppel dat in een stal wordt binnengebracht.

In dit besluit worden voor het jaar 2027 de tarieven van de diergezondheidsheffing vastgesteld. Hiermee wordt invulling gegeven aan artikel 9.25, tweede lid, van de Wet dieren, dat bepaalt dat de tarieven voor de diergezondheidsheffing per kalenderjaar worden vastgesteld.

2. Tarieven diergezondheidsheffing

2.1 Achtergrond

Op grond van de in hoofdstuk 9, paragraaf 4, van de Wet dieren opgenomen regels over heffingen wordt een diergezondheidsheffing geheven bij degenen die in de uitoefening van hun bedrijf kippen, kalkoenen, eenden, schapen, geiten, varkens of runderen houden, of broedeieren of vaccinbroedeieren inleggen. Tevens wordt een diergezondheidsheffing geheven bij niet-bedrijfsmatige houders van schapen en geiten indien zij 25 of meer schapen of geiten hebben. Deze heffingen komen ten goede aan het Diergezondheidsfonds. Uit het fonds worden de kosten van de preventie en bestrijding van dierziekten betaald. Via de diergezondheidsheffing dragen de betrokken houders dus bij aan de kosten van preventie en bestrijding van dierziekten.

Het Rijk en de betrokken sectoren hebben afspraken gemaakt over de verdeling van de kosten van de preventie en bestrijding van dierziekten, zoönosen en ziekteverwekkers in de periode van 2025 tot en met 2029 in het Convenant financiering bestrijding besmettelijke dierziekten 2025–2029 (hierna «het convenant»). Overeenkomstig artikel 9.25, zesde lid, van de Wet dieren zijn de vertegenwoordigers van de sectoren met wie het convenant is gesloten betrokken bij de totstandkoming van de tarieven voor het jaar 2027. Voor pluimvee heeft stichting AVINED, net als voorgaande jaren, in afstemming met Wageningen University and Research (WUR), op basis van onder meer de aantallen dieren en de waarde van de verschillende pluimveesoorten, een voorstel gedaan voor een verdeling tussen de verschillende typen pluimveehouderijen. Dit voorstel wordt in dit besluit overgenomen.

2.2. Begroting fonds

De begroting voor het fonds voor het jaar 2027 is gebaseerd op de uitgaven vanuit het Diergezondheidsfonds in 2025, lopende contracten en verwachte veranderingen in deze kosten (inclusief indexatie). Bij het bepalen van de hoogte van de diergezondheidsheffing wordt, naast de begroting, tevens gekeken naar het saldo van elke sector in het Diergezondheidsfonds, ofwel de eventueel opgebouwde tekorten of overschotten. Voor pluimvee, geiten, schapen en varkens beheert het Diergezondheidsfonds ook de crisisreserve. Deze sectoren dienen een

saldo in het Diergezondheidsfonds te hebben conform de reserves, genoemd in artikel 5.5 van het Besluit diergezondheid.

De totale ontwerpbegroting van het Diergezondheidsfonds voor 2027 bedraagt € 43,1 miljoen, waarvan € 22,9 miljoen voor de basismonitoring en specifieke monitoringsprogramma's, € 7,0 miljoen voor crisissparaatheid, waaronder waakvlamcontracten en vaccinbanken, € 10,8 miljoen voor verdenkingen en bestrijding en € 2,3 miljoen voor overige kosten, waaronder de Stichting Diergeneesmiddelenautoriteit, monitoring paard en operationele kosten van het Diergezondheidsfonds. Dit is een stijging ten opzichte van 2026. Toen bedroeg de begroting € 38,1 miljoen. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere begroting voor verdenkingen en bestrijding van vogelgriep. Deze is verhoogd van € 2,6 miljoen naar € 8,5 miljoen. Gezien de sterke fluctuaties van de aantallen uitbraken in de afgelopen jaren, is in de begroting voor het aantal uitbraken uitgegaan van een rapport van WUR. In dat rapport is een schatting voor de introductiekansen voor de belangrijkste bestrijdingsplichtige dierziekten opgenomen. Voor hoogpathogene aviaire influenza (ofwel vogelgriep) zijn jaarlijks veertien uitbraken geschat.¹ In de ontwerpbegroting zijn geen uitgaven aan bestrijding van andere (grote) dierziektecrises opgenomen. Deze zijn te onvoorspelbaar en kunnen in eerste instantie gefinancierd worden uit de crisisreserve van elke sector.

De verdeling van de kosten tussen het Rijk en de sectoren vindt plaats conform de afspraken in het convenant. Van de begrote uitgaven van het Diergezondheidsfonds wordt € 13,6 miljoen gedekt door het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en € 29,5 miljoen via de heffingen. Dit is zonder de Rijksbijdrage aan de high containment unit (HCU) van Wageningen Bioveterinary Research, die rechtstreeks via de begroting van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur wordt gefinancierd.

2.3. Bijdragen en tarieven per sector en diercategorie

In tabel 1 tot en met 4b staat een overzicht van de opbouw van de tarieven voor 2027. In de tabellen is inzichtelijk gemaakt welk aandeel van de begroting van het Diergezondheidsfonds voor 2027 op basis van de afspraken over kostenverdeling in het convenant bij een sector horen. Voor twee sectoren (runderen, pluimvee) worden ook kosten in het tarief verwerkt die voortkomen uit ontstane saldote korten in het verleden.

Voor de rundveesector is het saldote kort deels ontstaan in 2019 waardoor de heffing van runderen structureel een jaar achterloopt op de uitgaven. In 2025 is gestart met het inlopen hiervan in drie jaar tijd. Tevens waren ten gevolge van blauwtongdiagnostiek de uitgaven in 2024 hoger dan begroot. In 2026 is gestart met het inlopen hiervan in twee jaar tijd.

Eind 2025 resulteerde voor de pluimveesector een saldote kort van € 3,3 miljoen en een lege crisisreserve. Voor pluimvee is dit het gevolg van de grote aantallen uitbraken van hoogpathogene aviaire influenza. De voorkeur van AVINED is om eventuele kosten zo min mogelijk vooruit te schuiven en om daarom zowel het saldote kort van eind 2025 als het aanvullen van de beoogde crisisreserve (tot € 7,4 miljoen) volledig mee te nemen in de tarieven voor 2027. Temeer omdat het aantal uitbraken in 2026 ook hoger is dan was begroot in de begroting 2026.

Voor varkens, schapen en geiten is het saldo in het Diergezondheidsfonds op peil.

¹ Bijlage bij Kamerstukken II 2023/24, 36 410-XIV, nr. 13.

De tarieven per diersoort zijn bepaald door de begroting per sector plus het in 2027 aan te vullen saldotekort, te delen door het totaal aantal dieren per sector of deelsector. Voor rund, varken, schaap en geit is hierbij uitgegaan van het aantal registraties in I&R in 2025. Voor pluimvee heeft AVINED de berekening van het dierenaantal gemaakt. In de berekeningen van de tarieven kunnen afrondingsverschillen zitten, die kunnen leiden tot een klein verschil tussen begrote inkomsten en begrote uitgaven.

Ten opzichte van 2026 dalen de tarieven voor rund ≥ 1 jaar, geit en varken met 0,5%, 1,8% en 1,3%. Ten opzichte van 2026 stijgen de tarieven voor rund < 1 jaar, schaap en pluimvee met 9,7%, 19,8% en 237%. Reden van de stijging bij rund < 1 jaar en schaap is een daling in de dierenaantallen. Reden van de grote stijging van de tarieven voor pluimvee zijn de hogere begroting voor de bestrijding van vogelgriep en de grote aantallen vogelgriep uitbraken vanaf eind 2025.

Tabel 1: Rundvee

Rundvee		Bedragen in €	
		Runderen ≥ 1 jaar	Runderen < 1 jaar
Begroting 2027	Verdenking en bestrijding	120.448	13.383
	Monitoring, crisisparaatheid en overige kosten	7.179.921	638.679
Aanvullen of inzetten saldo sector in DGF	Inlopen saldotekort in 3 jaar. Derde jaar	2.393.238	213.762
	Aanvullen saldotekort 2024 in 2 jaar. Tweede jaar	1.158.300	128.700
Overige inkomsten		0	0
Totaal		10.851.906	994.524
Aantal dieren		2.148.585	1.492.175
Heffing per dier (in €)		5,051	0,666

Tabel 2: Schapen en geiten

Schapen en geiten		Bedragen in €	
		Schapen	Geiten
Begroting 2027	Verdenking en bestrijding	14.870	14.870
	Monitoring, crisisparaatheid en overige kosten	1.114.243	1.146.174
Aanvullen of inzetten saldo sector in DGF		0	0
Overig	10% aftrek. Uitgezonderd hiervan zijn de basismonitoring, HCU en uitvoeringskosten	-54.037	-68.030
Totaal		1.075.075	1.093.014
Aantal dieren		728.962	580.329
Heffing per dier		1,475	1,883

Tabel 3a: Varkens begroting

Varkens		Bedragen in €
Begroting 2027	Verdenking en bestrijding	111.526
	Monitoring, crisisparaatheid en overige kosten	3.672.206
Aanvullen of inzetten saldo sector in DGF		Verwacht tekort eind 2024
		–
Overige inkomsten		–
Totaal		3.783.731

Tabel 3b: Varkens dierenaantallen en tarief per categorie

Varkens categorieën	Aantal dieren	Totaal per categorie in €	Heffing per dier in €
Vleesvarken van A- of B-bedrijf, afgevoerd voor slacht of export	2.944.757	641.957	0,218
Zeug, beer, of gelt, afgevoerd van A- of B- bedrijf	783.392	85.390	0,109
Big, afgevoerd van A- of B-bedrijf naar A-, B-, C- of D-bedrijf of voor slacht of export	13.677.002	1.490.793	0,109
Big van A- of B-bedrijf, afgevoerd naar E- of F-bedrijf	3.251.995	247.152	0,076
Varken, afgevoerd van C- of D-bedrijf	11.116.401	1.211.688	0,109
Varken, afgevoerd van E- of F-bedrijf	3.170.159	104.615	0,033
Totaal*	34.943.706	3.781.595	

Tabel 4a: Pluimvee begroting

Pluimvee		Bedragen in €
Begroting 2027	Verdenking en bestrijding	10.099.630
	Monitoring, crisisparaatheid en overige kosten	5.482.811
Aanvullen of inzetten saldo sector in DGF		Saldo-tekort en aanvullen crisisreserve
		10.727.000
Overige inkomsten		Bijdrage Fonds Pluimveebelangen (veldproef salmonella)
		227.171
Totaal		26.082.270

Tabel 4b: Pluimvee dieren aantallen en tarief per categorie

Pluimvee categorieën	Totaal per categorie (in €)	Aantal dieren geplaatst	Heffing per dier (in €)
Kip die bestemd is om te worden opgefokt tot grootouerdier (vlees)	431.094	250.000	1,724374
Kip die bestemd is om te worden opgefokt tot ouerdier (vlees)	931.037	5.820.000	0,159972
Grootouerdier (vlees)	349.391	155.000	2,254138
Ouerdier (vlees)	2.147.561	4.450.000	0,482598
Vleeskuiken (niet-traaggroeiend)	2.803.476	148.560.000	0,018871
Vleeskuiken (traaggroeiend)	5.187.503	118.680.000	0,043710
Vrouwelijke vleeskalkoen	113.839	650.000	0,175137
Mannelijke vleeskalkoen	159.228	490.000	0,324956
Eend	161.983	3.400.000	0,047642
Kip die bestemd is om te worden opgefokt tot grootouerdier (leg)	377.007	160.000	2,356293
Kip die bestemd is om te worden opgefokt tot ouerdier (leg)	300.903	1.140.000	0,263950
Kip die bestemd is om te worden opgefokt tot legkip	2.049.947	25.370.000	0,080802
Grootouerdier (leg)	392.310	120.000	3,269254
Ouerdier (leg)	468.262	950.000	0,492907
Legkip die wordt gehouden voor de productie van eieren uit aangepaste kooien	696.878	2.470.000	0,282137
Legkip die wordt gehouden voor de productie van scharreleieren of vaccinbroedeieren	5.087.506	11.740.000	0,433348
Legkip die wordt gehouden voor de productie van eieren van hennen met vrije uitloop	2.433.680	3.510.000	0,693356
Legkip die wordt gehouden voor de productie van biologische eieren	1.986.733	1.490.000	1,333378
Leghanen	3.859	70.000	0,055135

3. Advies en consultatie

Het ontwerpbesluit is van 29 april 2026 tot en met 27 mei 2026 geconsulteerd op www.internetconsultatie.nl. Op de internetconsultatie zijn vier reacties gekomen.

In een van de reacties wordt opgemerkt dat het oneerlijk is dat het tarief voor biologische kippen hoger is dan het tarief voor scharrelkippen of vrije uitloopkippen. In de reactie wordt aangegeven dat bedrijven met gelijke diersoorten gelijkwaardig behandeld worden. De reden voor het hogere tarief voor legkippen die worden gehouden voor de productie van biologische eieren is dat deze kippen een hogere marktwaarde hebben. Dit betekent ook dat, in geval van het moeten ruimen, de houder van deze kippen een hogere tegemoetkoming in de schade ontvangt.

Een andere reactie gaat over de verdeling van de tarieven over de deelsectoren binnen pluimvee. Aangegeven wordt dat de aantallen dieren die ten grondslag liggen aan deze verdeling niet meer kloppen, en dat de tarieven voor biologisch gehouden dieren naar beneden bijgesteld zouden moeten worden. Stichting AVINED heeft in afstemming met WUR, op basis van onder meer de aantallen dieren en de waarde van de verschillende pluimveesoorten, een voorstel gedaan voor een verdeling van kosten tussen de verschillende typen pluimveehouderijen. In dit voorstel wordt meegenomen: het aantal dieren dat gemiddeld gehouden kan worden per volwaardige arbeidskracht, uitgesplitst per diersoort en houderijsysteem. De aantallen worden periodiek door WUR vastgesteld. De laatste keer was voor de begroting voor het jaar 2025. Sindsdien zijn de aantallen voor legkippen die worden gehouden voor de productie van biologische eieren niet gewijzigd. Deze verdeling van de kosten past binnen de afspraken die de sector zelf hierover heeft gemaakt. Aan stichting AVINED zal ter overweging worden meegegeven om bij het doen van een voorstel voor een verdeling van kosten voor volgend jaar, voor de tarieven voor het jaar 2028, een mogelijke herijking van de cijfers door WUR te vragen.

In een van de reacties is verzocht om een meer gedetailleerd begrotings- en kostenoverzicht voor pluimvee. Deze is gedeeld. Verder wordt in deze reactie gevraagd om het luchtruim en de grenzen te sluiten voor met vogelgriep besmette vogels ter bescherming van de pluimveehouders of, indien dit niet kan, de kosten van de bestrijding van vogelgriep voor rekening van de overheid te laten zijn. Het risico op dierziekten is onlosmakelijk verbonden met het houden van dieren. De houder van dieren blijft primair verantwoordelijk voor het welzijn en de gezondheid van zijn dieren, inclusief de kosten die daarbij komen kijken, ook wanneer de bestrijding door de overheid wordt uitgevoerd. Dat is ook in lijn met de afspraken die zijn gemaakt met de sectoren in het convenant. Dit betekent ook dat de met die vele vogelgriepuitbraken gepaard gaande uitgaven worden meegewogen in de berekening van de tarieven, conform artikel 9.23 van de Wet dieren.

De reacties hebben niet geleid tot een aanpassing van het besluit.

4. Regeldruk

Een ontwerp van dit besluit is niet aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voorgelegd. Dit besluit heeft geen aanmerkelijke gevolgen voor de regeldruk. Regelgeving betreffende vaststelling of wijziging van tarieven behoeft geen voorafgaande toetsing door de ATR.

5. Notificatie

Dit besluit behoeft geen notificatie bij de Europese Commissie in het kader van richtlijn 2015/1535² of van de Dienstenrichtlijn³, nu het geen technische voorschriften of andere notificeerbare voorschriften bevat.

² Richtlijn 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PbEU 2015, L 241).

³ Richtlijn nr. 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (PbEU 2006, L 376).

6. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2027. Dit volgt uit artikel 9.25, tweede en derde lid, van de Wet dieren.

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens